

Alkotmánybíróság
részére
1535 Budapest Pf. 773.

Ügyszám: IV/1089-1/2016

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[redacted] mint jogi képviselője az alábbi

hiánypótlást

terjesztem elő.

Az indítványomat az alábbiak szerint pontosítom:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 114§ (1) bekezdés b. pontjának alaptörvény ellenességét a 2011. évi CLI. tv 26§ (1) bekezdése alapján, és azt az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint az Alaptörvény 24.cikk (3) bek. a. pontja alapján a jogszabályhelyet semmisítse meg, valamint állapítsa meg a Jöt 114§ rendelkezései közt az ésszerű kimentés hiánya miatti mulasztást az Abtv. 46§ (1) és (2) c. alapján.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét tehát az Abtv. 26§ (1) bek.-re alapítom.

Előadom, hogy a Jöt 114§ (1) bek. b. pontja képezte alapját a panaszos, mint felperes által indított perben, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.27.235/2014/15. számú, és a Kúria Kfv.III.35.251/2015/7. számú ítéletének. A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének 7. oldalán, a 4. bekezdésben, míg a Kúria ítéletének 5. oldalán 1. és 3. bekezdésében hivatkozott rá, alkalmazta a jogszabályhelyet.

Az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívásában jelezte, hogy a beadvány kevésbé tartalmaz kellő alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolást, arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntések és jogszabályi rendelkezés miatt ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel, így a korábbi indokolásomat az alábbiak szerint szeretném pontosítani:

Panaszomban kifogásoltam a jogszabályhely Alaptörvény B.) cikk (1) bek. jogállamiság követelményébe ütközését, azonban az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata gyakorlat (3090/2016 (V. 12.)Ab Hat., 3062/2012 (VII.26.) Ab határozat) szerint Az Alaptörvény ezen rendelkezésére hivatkozásnak alkotmányjogi panasz esetén csak a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye, így ezen hivatkozást visszavonom.

Álláspontom szerint a Jöt 114§ (1) bekezdés b. pontja ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint az Alaptörvény XXVIII.cikk (1), (7) bekezdéseivel.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/1089-2/2016.

Érkezett:

2016 JÚL 14.

Példány:

1

Kezelőiroda:

Melléklet:

Ø db

P1

A 60/2009 (V.28) AB határozat indokolása szerint:

„Ezzel az Ajánlással és az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásához való joggal összhangban maga a Ket. is alapelvi szinten írja elő, hogy a közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok (esetünkben a közlekedésbiztonság) megvalósítása érdekében gyakorolja [Ket. 1. § (1) bekezdés]. A Ket. kimondja azt is, hogy a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni [Ket. 1. § (2) bekezdés], valamint hogy az eljárása során minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékel, döntését valósághű tényállásra alapozza [Ket. 2. § (3) bekezdés]. **Szintén alapelvi szinten rögzíti a Ket., hogy az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez való jog** [Ket. 4. § (1) bekezdés], valamint azt is, hogy a közigazgatási hatóság előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását [Ket. 5. § (1) bekezdés].

(...)

A felelősségi vélelem alóli mentesülés lehetősége (azaz az excul-patio) kifejezetten igényli - legalább ebben az egy elemében - a tényállás előzetes tisztázását. Ezen túlmenően nem felel meg a szabályozás annak sem, hogy a döntés valósághű, azaz felderített tényálláson alapuljon. E tényből következik, hogy az egyszerűsített (standardizált) eljárási rendben a hatóság nem képes eleget tenni a Ket. 1. § (2) bekezdésében foglalt ügyféllel való együttműködési, valamint a Ket. 50. §-ában foglalt tényállás-tisztázási kötelezettségének sem.

A felelősségi vélelem alkalmazásának lehetőségét a közigazgatási jog nem zárja - és természetéből eredően nem is zárhatja - ki. A felelősségi vélelem azonban - mint jogtechnikai megoldás - a közigazgatási eljárásban általában csak a tisztességes eljárás fenti követelményeinek megfelelően alkalmazható.

(...)

2.6. Az eljárási garanciák körében az Alkotmánybíróságnak külön is meg kellett vizsgálnia, hogy - az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből, valamint az 57. § (5) bekezdéséből fakadóan - a felelőség alóli mentesülés eseteit [Kkt. 21/A. § (1) és (2) bekezdés] a jogalkotó ésszerű korlátok között alakította-e ki.”

„Az Alkotmánybíróság ebben a kérdésben osztja az egyik indítványozó azon álláspontját, miszerint az objektívnek tekintett közigazgatási szankciókkal szemben is követelmény, hogy legyen - akár objektív - személyes felelősségi alapja. Az Alkotmánybíróság a 498/D/2000. AB határozatában az objektív felelősségi szankciónak tekintett építésügyi bírsággal szemben is azt a követelményt fogalmazta meg, hogy az a jogsértésért való felelősség érvényesítésének módja legyen (ABH 2003, 1202, 1206.).”

„E koncepciót szem előtt tartva az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az objektív jogellenességre alapozott felelősségi vélelem ésszerű megdöntésének minimuma az, hogy a jogszabály maradéktalanul biztosítsa annak lehetőségét, hogy a felelősségre vont személy minden kétséget kizáróan bizonyíthassa: a jogsértést nem ő követte el.”

Álláspontom szerint a jogszabály sérti az indítványozó tisztességes eljárásához való jogát, azzal, hogy egyáltalán nem ad lehetőséget semmiféle kimentésre, vétkességtől, tudattartalomtól függetlenül alkalmaz bírságot. A fent idézett Alkotmánybírósági döntés egyértelműen rögzíti az

Alaptörvényből levezethető tisztességes eljárásból való jogot, és azt, hogy ezen jogba beleértendő az, hogy valamely objektív felelősségi vélelem ésszerű keretek közt megdönthető legyen.

Az ésszerű kimentés hiánya a jogszabályban mulasztásban megnyilvánuló jogsértést idéz elő, és ellentétes a tisztességes eljárás követelményével.

Mivel a Jöt 114§ (1) b. pontja, illetőleg maga a Jöt, vagy bármely más kapcsolódó jogszabály (pl. Ket.) sem tartalmaz kimentési lehetőséget, így a bírság alkalmazásának lehetőségét biztosító Jöt 114 (1) b.) pont ellentétes a tisztességes eljárás elvével.

A felelősségi vélelem, így a bírságolás előírása kimentési lehetőség nélkül ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint az Alaptörvény XXVIII.cikk (1) bekezdésével (tekintettel arra, hogy a hatósági eljárásban hozott határozat ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye, azonban a perben sincs lehetőség a vélelem megdöntésére, és a felróhatóság hiányának bizonyítására).

A tisztességes eljárás követelménye minimálisan megköveteli, hogy a birtokos a felelősségét kimentesse, ha a zárjegy nélküli dohányáru birtoklásával nem volt tisztában, illetőleg a tévedését más harmadik személy, vagy olyan egyértelmű körülmények, mint az áru megtévesztő, megbonthatatlan csomagolása okozta.

A tárgyi ügyben a tényállást a kérelmező a hatóság által készített fényképfelvételekkel, jegyzőkönyvvel bizonyította, hogy a gépjárműben az adott áru megtévesztően, különböző kekszekenként, keksz csomagolásban volt, valamint azt is, hogy a fuvarozási feladatra [REDACTED] kapott megbízást. [REDACTED] a bíróság előtt megjelent, az ügyben tanúvallomást tett.

A tisztességes eljárás tilalmába ütközik azon eljárás, amely szerint egy tévedésben lévő, a birtokolt áruval megtévesztő információkkal rendelkező fuvarozó kötelezhető közigazgatási bírság megfizetésére (különös tekintettel arra, hogy az a tárgyi esetben 10.000.000 Ft-ot meghaladó), annak ellenére, hogy tévedését bizonyítja, illetőleg a fuvarozás során úgy járt el, ahogy adott esetben tőke elvárható volt.

A közigazgatási eljárásban nem volt lehetősége kimentésre, bár többször is hangsúlyozta jóhiszeműségét és tévedését, a hatóság ezen előadást, illetőleg bizonyítást irrelevánsnak ítélte, és azt figyelmen kívül hagyva szabta ki a bírságot.

A 60/2009 (V. 28.) AB hat. szerint:

„A jelen ügy tárgyaként megjelölt jogszabályi rendelkezések alkalmazása esetén **akkor is meg kell bírságot szabni az üzembentartónak mint a jogsértés vélelmezett elkövetőjére, ha más hatósági (szabálysértési) határozat nem az ő felelősségét állapítja meg.** Mivel a szabálysértési és a közigazgatási eljárás lefolytatásának sorrendjére a jogszabályok nem tartalmaznak semmilyen előírást, előfordulhat egyrészt olyan eset, hogy a szabálysértési eljárásban bizonyítottá válik, hogy nem az üzembentartó követte el a szabálysértést, azonban ez a tény a közigazgatási eljárásban - annak korábbi befejeződése miatt - már nem használható fel. Ekkor az üzembentartó felelősségének ésszerű alapja nincs. Másrészt az üzembentartónak arra sincs lehetősége, hogy a szabálysértési eljárásban felhasznált bizonyítékok alapján megállapított tényállás egyes elemeit (azt, hogy nem ő vezette a gépjárművet) az ellene még folyamatban lévő közigazgatási eljárásban felhasználja.”

A Jöt 114§ sokban hasonlít a 60/2009 (V. 28.) AB Határozatban vizsgált üzembentartói felelősséget kimondó, az 1988. évi I. tv. 21/A§-ban szereplő szabályozásra. A Jöt 114§ esetén is objektív felelősségi forma szerint, tudattartalomtól függetlenül alkalmaz a hatóság bírságot, míg a hatósági eljárással egyidejűleg büntetőeljárás indul. A büntetőeljárásban megállapíthatják a Btk 396§ (6) bekezdésében körülírt bűncselekmény tényleges elkövetőjét, illetőleg azt, hogy az elkövető személye

ismeretlen, így gyakorlatilag bizonyítottá válik, hogy nem a közigazgatási bírsággal sújtott személy tehető felelőssé a jövedéki termék birtoklásáért.

Ekkor a birtokos felelőségének, aki nem tudott a birtokolt áru mibenlétéről, ésszerű alapja nincs.

Ugyanígy nincs lehetősége a büntetőeljárásban feltárt bizonyítékok felhasználására.

A panaszos az elindult büntetőeljárásban kizárólag tanúként került meghallgatásra. A meghallgatott [REDACTED] gyanúsítottként tett vallomását becsatoltuk a bírósági eljárásban, azonban azt a bíróság nem vette figyelembe, tekintettel arra, hogy nem is vehette figyelembe amiatt, hogy az indítványozó Alaptörvényben meghatározott tisztességes eljáráshoz való jogát a Jöt 114§ sérti azzal, hogy nem ad lehetőséget a kimentésre.

Fentiek alapján tehát egyértelműen sérti a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, hogy a bírságot a hatóság a büntetőeljárás eredményétől függően kiszabja, a büntetőeljárás lefolytatását a közigazgatási hatóság nem várja be, illetőleg amennyiben a büntetőeljárásban nem állapítják meg a közigazgatási bírsággal sújtott személy felelőségét, az semmilyen hatással nincs a már kiszabott bírságra, azt nem befolyásolja, nem lehet kérni a bírság törlését a büntetőeljárás eredményére tekintettel.

A 60/2009. (V. 28.) AB határozat szerint:

„A vizsgált jogalkotói megoldás - a törvényi mentesülési okok szűkítése - megakadályozza a közigazgatási eljárás alanyát abban, hogy további ésszerű indokokkal a vele szemben fennálló felelőségi vélelmet megdöntse. Az ezzel kapcsolatos hatékony jogorvoslati eljárás speciális szabályainak hiánya tehát olyan helyzetet teremt, amelyben sérül egyrészt az Alkotmány 57. § (5) bekezdése, másrészt az Alkotmány 2. §-a (1) bekezdésében kimondott demokratikus jogállam elvének az a követelménye is, miszerint az Alkotmány azt garantálja, hogy ne szülessen olyan törvényi szabály, amely a bírói eljárás eredményének helyességét eleve kizárja. "Az anyagi igazság érvényre juttatását ellehetetlenítő szabályozás éppúgy sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a jogállamiság elvét, mint az eljárási garanciák hiánya." [4/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 71, 77.]”

A panaszos által támadott jogszabályhellyel kapcsolatban azonban nem egyszerűen a törvényi mentesülési okok szűkítéséről, hanem teljes hiányáról beszélhetünk, mely teljes mértékben megakadályozza a jövedéki termék birtokosát abban, hogy a vele szemben fennálló törvényességi vélelmet megdöntse, így ellentétes mind a tisztességes eljárás, mind a jogorvoslati jog gyakorlásának Alaptörvényben meghatározott követelményével.

A Jöt. nem biztosítja a felelőség alóli ésszerű mentesülést minden olyan esetben, amikor a birtokos a közigazgatási eljárás során minden kétséget kizáró módon bizonyítja, hogy a bűncselekményt nem ő követte el, így sérti a fent hivatkozott, Alaptörvényben biztosított jogokat.

Alaptörvény XXVIII.cikk (1) és (2) bekezdése, ártatlanság védelme

A közigazgatási bírság bevezetésével a jogalkotó hatalmával visszaélt, alkotmányellenes helyzetet teremtett-e azzal, hogy **az ártatlanság védelmének követelményét mellőzte, hogy a közigazgatási bírságot a jogrendszerben a szabálysértési-, illetve a büntetőjogon kívül alkalmazza**, valamint azzal, hogy a büntethetőséget kizáró okok a közigazgatási eljárásban nem érvényesülhetnek. A 3/1998. (II. 11.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[a] jogalkotó kellően megfontolt indokok alapján, a közlekedés minden résztvevőjének az élete és a biztonsága érdekében határozza meg azokat a szabályokat, amelyek a közlekedésben részt vevő valamennyi személyre vonatkoznak. A jogalkotó a közlekedés rendjét szabályozó előírások betartását különböző — igazgatási, szabálysértési, büntető — szankciók kilátásba helyezésével is elősegíteni kívánja” (ABH 1998, 61, 65-66.).

A zárjegy nélküli dohánytermék birtoklása az élet-, és testi épség biztonságát nem befolyásolja, legfeljebb az állami adóbevételekre van hatással. Álláspontom szerint ezen védett jogi érdek nem

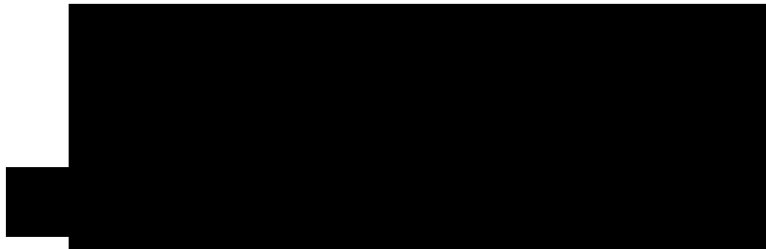
olyan jelentős, mely indokolná a nagyon szigorú, vétkességtől független közigazgatási felelősség megállapítását.

A 2011. évi CLI. tv. 28§(2) bekezdése alapján, amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság úgy látja, hogy a bírói döntés alkotmányossága is kérdéses (különös tekintettel a birtok fogalmának értelmezésével kapcsolatban), kérem, szíveskedjék megfontolni a bírói döntés alkotmányosságának vizsgálatát.

Kérem, szíveskedjék a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztésére utasítani az első fokon eljáró bíróságot a Pp. 359/C§ (2) bek. alapján.

Budapest, 2016. 07.12.

Tisztelettel,

A large black rectangular redaction box covers the signature area of the document. A small portion of the signature is visible on the left edge of the box.